

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2011

1456/2011

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 10 §, 75 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 75 a, 75 b ja 198 §,
sellaisina kuin niistä ovat 75 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 75 a ja 75 b § laissa 1097/2008 sekä 198 § osaksi laeissa 1274/2006 ja 354/2010, seuraavasti:

10 §

Ratkaisu lain soveltamisesta

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko työhön tätä lakia, asian ratkaisee työn teettäjän, työntekijän, työn suorittajan tai eläkelaitoksen hakemuksesta Eläketurvakeskus.

Työeläkeote, sen antaminen ja tarkistaminen

75 §

Työeläkeote

Työntekijälle, joka on 18—67-vuotias, annetaan hänen eläkkeeseen oikeuttavista ansiostaan työeläkeote. Työeläkeotteessa ilmoitetaan kuudelta otteen antamisvuotta edeltäneeltä kalenterivuodelta:

1) eläkkeeseen oikeuttavat työeläkelakien mukaiset työansiot työnantajittain;

2) eläkkeeseen oikeuttava yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaan

vakuutettu työskentely sekä näiden kokonais-työtulot;

3) eläkkeeseen oikeuttavilta palkattomilta ajoilta maksettujen etuuksien perusteena olevat tulot etuuslajeittain;

4) peruste ja aika, jolta eläkettä karttuu valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaan; ja

5) työeläkeotteen antamisvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä karttuneen eläkkeen määrä.

Eläkelaitos antaa työeläkeotteen, kun:

1) otteen saajan eläketurva on työeläkeotteen lähettämismuuttoa edeltävän vuoden loppuun tai viimeksi sitä ennen järjestetty vain yksityisten alojen työeläkelakien mukaan tai rinnakkain yksityisten alojen ja julkisten alojen työeläkelakien mukaan; tai

2) otteen saajan eläketurva on työeläkeotteen lähettämismuuttoa edeltävän vuoden loppuun tai viimeksi sitä ennen järjestetty vain julkisten alojen työeläkelakien mukaan ja hänellä on myös eläkkeeseen oikeuttavia yksi-

tyisten alojen työeläkelakien mukaisia työansioita kolmen työeläkeotteen lähettämistä edeltävän vuoden aikana.

Eläketurvakeskus antaa työeläkeotteen, kun otteen saajalla ei ole rekisteröityjä työeläkelakien mukaan eläkkeeseen oikeuttavia työansioita lainkaan, mutta hänellä on 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuja rekisteröityjä etuusjaksoja.

75 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan työntekijälle sähköisenä tai kirjallisena.

Jos työntekijä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen eläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvallista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen työntekijä saa sen eläkelaitoksen sähköisestä asiointipalvelusta, jossa työntekijän työsuhte oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Jos Suomessa asuva, vain sähköisen työeläkeotteen valinnut työntekijä ei kirjaudu sähköisen työeläkeotteen sisältävään palveluun neljään kalenterivuoteen eikä ole tuona aikana muulla tavoin saanut työeläkeotetta yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitokselta, työntekijän työsuhteen viimeksi vakuutaneen eläkelaitoksen on lähetettävä työntekijälle kirjallinen työeläkeote seuraavan kalenterivuoden aikana. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan lähetetä, jos työntekijällä ei ole mainitun neljän kalenterivuoden aikana eläkkeeseen oikeuttavia yksityisten alojen työeläkelakien mukaisia työansioita tai 75 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja rekisteröityjä etuusjaksoja.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään Suomessa asuvalle työntekijälle joka kolmas vuosi, jos työntekijä ei ole otteen lähettämisenä vuonna saanut työeläkeotetta yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitokselta. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa työntekijälle myös työntekijän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää se eläkelaitos, jossa työntekijän työsuhte oli vakuutettu otteen lähettämistä

vuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään kirjallisen työeläkeotteen lähettamisestä, sovelletaan myös Eläketurvakeskukseen sen antaessa työeläkeotteen 75 §:n 3 momentin nojalla. Työntekijä voi myös valita ja tarkastaa sähköisen työeläkeotteen työeläkejärjestelmän yhteisessä sähköisessä asiointipalvelussa kirjautumalla palveluun siten kuin tämän pykälän 2 momentissa säädetään.

75 b §

Työeläkeotteen tarkistaminen

Jos 75 §:ssä tarkoitettua työeläkeotteen tai julkisten alojen eläkelaitoksen antaman työeläkeotteen saanut työntekijä toteaa 75 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitetuissa eläkkeeseen oikeuttavissa tiedoissaan puutteen tai virheen, hänen tulee esittää otteen antaneelle eläkelaitokselle tai Eläketurvakeskukselle vaatimus tietojen oikeellisuuden selvittämisestä. Työntekijän on tarvittaessa esitettävä vaatimuksensa perusteista sellainen selvitys kuin häneltä kohtuudella voidaan edellyttää. Työeläkeotteen antanut eläkelaitos siirtää asian käsiteltäväksi sille yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitokselle, jonka järjestettäväksi eläketurva selvittelyn kohteena olevasta työstä kuuluu, tai Eläketurvakeskukselle. Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella ei ole velvollisuutta selvittää yksityisten alojen tietoja takautuvasti pidemmältä ajalta kuin kuudelta työeläkeotteen antamisvuotta edeltävältä kalenterivuodelta.

Jos työntekijä osoittaa riidattomasti, että hänellä on ollut edellä mainittua kuutta vuotta aikaisemmin sellaisia eläkkeeseen oikeuttavia yksityisten alojen 75 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuja ansioita tai etuuksia, joita ei ole otettu huomioon oikein eläkkeeseen oikeuttavina, eläkelaitos tai Eläketurvakeskus ottaa tiedot huomioon takautuvasti. Riidattomasti osoitetut työansiot otetaan huomioon maksamisvuoden ansioina ja palkattomilta ajoilta maksettujen etuuksien perusteena olevat tulot sekä alle kolmivuotiaan lapsen hoitoaika sekä opiskeluaika otetaan huomioon niiden vuosien ansioina, joihin etuusaika, lapsen hoitoaika tai opiskelu kohdistuu.

Työntekijällä on oikeus saada yksityisten alojen tietojen osalta päätös eläkkeeseen oikeuttavista tiedoista 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Päätöksen työansioiden osalta antaa työ- ja ansiotiedot selvittänyt eläkelaitos tai Eläketurvakeskus ja 75 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta 75 §:ssä tarkoitettujen työeläkeotteen antanut eläkelaitos tai Eläketurvakeskus. Jos tämän pykälän 1 ja 2 momentin mukaiset tiedot liittyvät Eläketurvakeskuksen käsiteltävänä olevaan 10 §:n mukaiseen lain soveltamista koskevaan asiaan, päätöksen myös näistä tiedoista antaa Eläketurvakeskus.

198 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Eläkelaitoksella, Eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon julkisuuslakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan vakuutamis-, eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten, tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä tai Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa, EU:n sosiaaliturvan perusasetuksessa tai EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksessa taikka sosiaaliturvasopimuksessa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa;

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

2) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta tai hoitolaitokselta pyynnöstä tämän laatin lausunto ja muut edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien toimeenpanemiseksi välttämättömät tiedot eläkkeenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutuksesta, terveydentilasta, hoidosta sekä työkyvystä, jollei hakija itse toimita edellä mainittuja tietoja.

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista eläketurvaa hoitavalta eläkelaitokselta työeläkeotetta ja työeläkeasioiden ennakkoneuvontaa varten välttämättömät tiedot työeläkeläikien mukaisesta eläketurvasta. Eläkelaitoksella on oikeus saada vastaavat tiedot myös Eläketurvakeskukselta.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Lain 75 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 75 a §:n 3—5 momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2013.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeri *Paula Risikko*